

XXVII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js5 ,1-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Ma tahan laulda oma sõbrast, mu armsama laulu tema viinamäest. Mu armsamal on viinamägi viljakal nõlvakul. Ta kaevas seal maad ja puhastas selle kividest, istutas häid viinapuid ja ehtas torni viinamäe keskele ning raius sinna ka surutõrre. Ta ootas, et viinamägi kasvataks häid kobaraid, kuid hapud olid need kobarad, mida see andis. Aga nüüd, Jeruusalemma elanikud ja juuda mehed, mõistke ometi kohut minu ja mu viinamäe vahel! Kas oleks pidanud tegema viinamäega veel midagi, mis mul jäi tegemata? Kui ma kord tahtsin, et see kasvataks häid kobaraid, aga see andis hapusid. Ometi tahan ma nüüd teile teada anda, mida ma teen oma viinamäega: ma kisun maha tema piirdeaia ning annan ta metsloomade laastada, ma lammutan müüri tema ümbert ja jätan ta kõikide tallata. Ning ma teen ta kõnnumaaks - teda ei kärbita ega rohita ja ta kasvatab kibuvitsu ja ohakaid, ning ma keelan pilvedel talle vihma andmast. Issanda viinamägi on Iisraeli sugu ja Juuda mehed tema lemmik-istandus. Tema ootas õiguse võitu, aga vaata, tuli ülekohus. Tema lootis õigluse peale, kuid sai kuulda üksnes hädakisa.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps80 ,9.12. 13-14. 15-16. 19-20 R: Js 5,7a)

R: Issanda viinamägi on Iisraeli rahvas.

Sina võtsid viinapuu Egiptusemaalt,
kihutasid rahvad tema teelt ja panid ta kasvama.
Tema väädid ulatuvad mereni,
ja võrsed Eufrati jõeni.

R:

Miks sa lõhkusid müüri tema ümbert,
miks jätsid sa tema kobarad möödakäijaile kiskuda?
Metssiga tuhnib teda
ja väljaloomad söövad ta paljaks.

R:

Taevavägede Jumal, pööra end jälle meie poole!
Vaata taevast alla ja näe!
Külasta seda viinapuud
ja seda viinamäge, mille sinu parem käsi on istutanud.

R:

Hoia meid elus, ja me hüüame appi sinu nime,
me ei pöördu sinust enam kõrvale.
Jumal, Vägede Issand, pööra meie olukord endiseks,
lase oma pale paista meie üle, siis oleme päästetud.

R:

(Teine lugemine Fi4 ,6-9)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ärge olge mures, vaid tooge iga oma vajadus tänamise ja anumisega palves Jumala ette. Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistus, hoiab teie meeli ja mõtteid Kristuses Jeesuses. Lõpuks, vennad, mõelge kõigele sellele, mis on tõsi, auväärne, iganes õige, armastust väärt, puhas ja ülendav. Pidage silmas seda, mis on vooruslik ja kiiduväärt. Kõike, mida te olete minult õppinud, saanud, kuulnud või näinud, selle järgi elage, ja siis on rahu Jumal teiega.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 15,16)

Halleluuja. Mina olen teid ära valinud,
et te läheksite ja kannaksite vilja, mis jääb püsima. Halleluuja.

(Evangeelium Mt21 ,33-43)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus ütles ülempreestritele ja rahvavanemaile: "Kuulake teist tähendamissõna: Elas kord isand, kes istutas viinamäe, piiras selle aiaga, tegi kaljusse surutõrre ning ehtas valvetorni. Siis andis ta viinamäe rentnike kätte ja reisis ise võõrale maale. Ning kui saagi koristamise aeg kätte jõudis, saatis ta oma sulased rentnike juurde, oma vilja vastu võtma. Aga rentnikud võtsid tema sulased kinni, mõnda nad peksid, mõne tapsid niisama, mõne viskasid kividega surnuks. Taas saatis viinamäe isand teisi sulaseid, seekord rohkem kui esimesi, kuid nendega tegid rentnikud nõndasamuti. Lõpuks läkitas ta nende juurde oma poja, sest ta mõtles: "Ei nad julge ometi panna oma kätt minu poja külge!" Aga rentnikud ütlesid poega nähes isekeskis: "Vaata, tema on ju pärija, mingem, tapkem ta ära, siis saame tema päranduse endale!" Ja nad võtsid ta kinni, tõukasid viinamäelt välja ning tapsid ära. Kui nüüd viinamäe isand tuleb, mida teeb ta nende rentnikega?"

Aga nemad vastasid talle: "Ta laseb kurjad kurjal kombel hukata ning annab viinamäe teiste rentnike kätte, kes toovad talle tema vilja õigel ajal." Jeesus ütles neile: "Kas te pole kunagi lugenud pühakirjast: Kivi, mille hooneehitajad kõrvale heitsid, on nurgakiviks saanud. Issanda käest on see tulnud ja see on imeasi meie silmade jaoks? Seepärast ma ütlen teile: Jumala riik võetakse ära teie käest ning antakse sellele rahvale, kes kannab vilja." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatatus

Armsad õed ja vennad, me võime tunda end teispoolsusest üpriski äralõigatuna. Kõik meie ettekujutused surmajärgsest elust sarnanevad lõpuks ju ikka sellele maailmale, milles me praegu elame. Me ei suuda igavikku endale ette kujutada, ja nii võib seegi ähmaseks muutuda, kui tähtis meie surmajärgne saatus meile tegelikult on.

Ehk just sellepärast ei ilmutatagi meile seda reaalsust, mis meid igavese kohtu ees ootab, juba siin maailmas - et meil oleks võimalus maist elu võimalikult laias spektris kogeda ja läbi mõelda. Kuid meie aeg siinpoolsuses saab ühel päeval ümber, ja meil tuleb oma elu üle vastust anda.

Kuna me aga seome vahel oma lootused Jumala kohtu ees oma edulugudega, ega taha oma läbikukkumisi meeles pidada, siis me palvetame patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium toob meieni ühe Jeesuse viimastest tähendamissõnadest. Ta on juba saabunud Jeruusalemma - eeslisälu seljas, nagu rahukuningas, kuid ta on jõudnud muudki korda saata. Rahavahetajate ja kauplejate väljaajamine templist ja viljatu viigipuu needmine, ka need sündmused asetab evangeelium vahetult Jeesuse messiaanliku Jeruusalemma saabumise järele. Nüüd küsivadki ülempreestrid ja rahvaülemad temalt, missuguse meelevallaga ta kõiki neid tegusid teeb. Jeesus vastab neile terve rea tähendamissõnadega, millest esimest, tähendamissõna kahest pojast, me kuulsime möödunud pühapäeval; võrdpilt kurjadest viinamäe rentnikest on niisiis meie tänane evangeelium.

Aga armsad õed ja vennad, me pühitseme täna ju lõikustänupüha!?! Miks ometi räägib evangeelium meile täna mõrvast ja surnukslöömisest?

Et sellest aru saada, oleks ehk otstarbekas kasutada taas võrdlust. Psühhiaatria

tunneb vaimuhaigust, milles esineb isiksuse lõhestumine. Patsientide teadvus, kes kannatavad nn. dissotsiatiivse identiteedihäire all, lõheneb mitmeks erievateks isikuteks, kes vaheldumisi patsiendi käitumise üle valitsevad, kusjuures need isikud ei tunnetata, et nad asuvad kõik ühes kehas. Vahel suudab patsient teisi, antud hetkel latentseid, isikukujutlusi mõista üksnes kui võõraid inimesi, kes asuvad kehast väljaspool.

Kuid ka psüühiliselt terve inimene tunnetab endas mitmeid vastandlikke kalduvusi. Mõnda neist näitab ta meeledi ka teistele inimestele, kuid üsna suurt osa oma teadvusest hoiab inimene saladuses, ometi teades, et varjatud küljed kuuluvad samuti tema isiksuse juurde.

Mulle tundub, et üsna sageli, kui inimesed vaatlevad piibliteksti, nende teadvus justkui kahestuks. Sageli on ka head kristlased kokkunud ja nõuavad, et Vana Testament piiblist välja visataks, sest seal räägitakse ju nii palju vägivallast - isegi maailma Looja ise esinevat seal pelgalt Iisraeli sõjajumalana. See ei sobi ju üldse kokku kristlike ideaalidega - meie veendumuste, igatsuste ja unistustega. Niisamuti esineb evangeeliumis seiku, mis ei vasta kuidagi meie ettekujutusele armulise Jumala heast Pojast.

Ometi oleks pühakirjast kõige negatiivse väljaheitmine ekslik, sest ka meie endi reaalsus sisaldab sõdu, vägivalda, reetmist, pettumusi, häda ja viletsust. Kui me kõik negatiivse oma teadvuse ees maha vaikiksime, siis alateadvusse omapead jäetuna hakkaks see meid, meile enestele märkamata, kujundama just nendeks negatiivseteks tegelasteks nii Uuest kui Vanast Testamendist, kelle me enese teada oleme resoluutselt eemale tõrjunud. Nii võime enesele märkamata muutuda diktaatoriteks, kes enda arvates oma Jumala käsul teisi halvustavad; ülempreestriteks, kirjatundjateks ja variserideks - silmakirjateenriteks, kes pidasid Jumalat ja tema seadust oma pärisomandiks...

Kahtlemata toitub meie usk lohutusest, unistusest ja lootustest - kuid selle, kas me loodetud hüvangu kunagi pälvime, määrab siiski meie käitumine reaalses elus.

Jumal ise on meile võibolla kaugemaks jäänud, kuid miski inimestega seonduv ei ole tänapäeval meile liiga kaugel, sellepärast on meie kohus anda oma osa nende heaks, kes end ise aidata ei suuda. Nad tulevad meie juurde nagu selle isanda sulased tänasest evangeeliumist, ja nõuavad osa tema viinamäe viljadest. Nad tulevad ja paluvad neid vilju, mis ei kuulu ei meile ega neile, vaid Jumalale. Ei, tihti jäävad nad tulemata, me peame ise õppima neid leidma ja nägema.

See on kristliku ligimesearmastuse igivana veendumus, et kujuteldamatu Jumala kõrval peame suunama oma armastuse ja tänulikkuse ligimese poole. Jumal on nad meile andnud, et meie tänulikkus tema vastu neis nähtavaks saaks. Sellepärast palub Caritas täna Lõikustänupühal teie annetust. Kuid tähtis pole ju mite niivõrd almus ja heategevus, vaid just see aimamatu hoiak, mis aitab meil end lahti rebida selle maailma kaduvusest: "Kivi, mille hooneehitajad kõrvale heitsid, on nurgakiviks saanud. Issanda käest on see tulnud, ja see on imeasi meie silmade jaoks". Sest meiegi tahaksime kord Jumala kohtu ees seistes kogeda, et me oleme ehitanud just sellele nurgakivile. Aamen.